

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben,		vidéken:	
1 óra	2 K	1 óra	2 50 K
1 évre	24 K	1 évre	30 K

Sze. kesztő (és kiadóhivatal). Szent István-tér. Telefon 203.

Felcél. szerkesztő: Hajós József.

Magyar nő-kérdéshez.

Mikor az első gőzgép megindult, az emberek azt mondták, hogy az nem lehet más, mint az őrdög találmánya.

Mikor a magyar nő-kérdés először felvetődött a magyar társadalom világában, akkor arról kezdtek apának vilákozni, vajjon jámbor, céltudatos dolog-e a nőt belesodróni engedni a politikai élet, a választójog, a feminizmus áramlatába?

Ma nemhogy használjuk a gőzmasinát, hanem igenis, azt mondjuk, okos ember már nem forsponton, hanem Pullmann kocsin utazik, express, vagy legalább is gyorsvonatsebességgel.

Ma már a nőkérdés ott áll, hogy ha már úgy is lesz női politizálás, maradjunk-e le mi keresztények a versenyből, engedjük-e át a teret teljesen másoknak, álljunk-e duzzogva félre az utból, vagy lörekedjünk, amennyiben még nem késő, a mozdonyok, a nőkérdés fontos ügyének irányítását a saját kezünkbe venni?

A magyar keresztény nővilágot ugyanis, hosszadalmas s aggodalmas tárgyalásokkal, figyelembe nem vételével, sőt meggyőződésünk szerint érdekeikkel ellentétben, egyenesen választura állították: vagy felveszi a versenyt, habár muszájból, ezen a téren is, a közélet-irányításban, mint ezer éve állotta a nemzet fenntartás munkájában, vagy félre álljon s engedje, hogy nem az ő igényei, hanem másoké, a nem közülök valóké, a mások világlátása s morálja érvényesüljön itt is szép magyar hazánkban.

Kétfélek egy nagyot, bár talán még le nem kértünk egészen a nőkérdést illetőleg is! Ugy megkérdeztük, mint a sajtóval, mint az intelligencia nevelésével vagy több mászal.

De van azért még időnk annyit, hogy egyet-mást, talán véggyőzően helyrehozzunk. Arról van ugyanis szó, hogy a választójogot Magyarországon a nőkre is ki akarják terjeszteni s így a magyar keresztény nő, aki tegnap még egy kisnyit parányi-világ lelke volt, holnap

már szavazó polgár, politikai tényező legyen. Tényező, akivel számolni kell, akire pályázni fognak, akinek megnyerése, vagy elvesztése jobbja, vagy balra billentheti az a mérleget, melynek serpenyőjébe országos életünk egy egy fontos részletét vetik bele.

S a baj, a mulasztás abban van, hogy e váratlan, nagy reformterv nem a magyar keresztény nővilág táborából forrott ki. Nem keresztény nők szervezték, készítettek elő ezt a fontos újítást. S most várjuk, mi lesz: velük — nélkülük. Nem gondolnak arra, hogy miképpen lehetne ezen változtatni; most sem tolatsszának, de nem is érvényesülnek, nem kérnek szót, de aztán nem is kérdezik meg őket s nem várnak rájuk.

Igy lesz aztán, ha észbe nem kapnak, hogy egy igen fontos tősnök látszó, alapjában véve azonban a ker. nővilág leztorítását eredményező tervezethez talán éppen ők fognak széles tányérral taposni. Polgári iskolai végzettségük, melyhez a tervezet szerint költve volna a választójog gyakorlása az idősebb ker. magyar urinőknek

is állg van, a fiatalabbaknak is aránylag kevésnek, ugyanannyira, hogy 170.000 magyar nő választó közül csak 50 ezer van megkeresztelve. Ha ez az aránytalanság megmaradna, úgy a magyar nők székei és erkölcsi tekintetben legértékesebb része kiszorul jogából. S ami meg fájdalommal, még csak azokon sem lehet venni ezt: mert azt mondhatják, miért nem járunkoztaték ti is igényeltekkel!

Ha vesztettük is valamit, vagy ezután veszítünk is, még mindig nagyon sok lesz a részteni valónk.

Tenni kell tehát és pedig sürgősen.

Teendőink pedig mindenen előtt ezek:

Ökalmóddal, sok-sok szerető állhatatossággal világosítsuk fel egymást, a ker. magyar nő-társadalmat fenyegető veszélyről. Buzdítsuk, segítsünk minél több ker. nőt tanulásra. Aki csak erőt és képességet érez magában, tanuljon s pótolja a mulasztásokat. Számos egyesületünk irodalmi, tudományos, vagy művészeti szakosztályainak elismertetésével pedig követejük az ezekkel mellán versenyképes, sokszor értékesebb munkát végző charitatív intézményeink, apostolaink választójogi megbeosztása tészt.

Rágalmak polgármesterünk ellen.

Közöltük a „Temesvári Hírlap” azon közleményét, amely az „Első Fehérvári Gőzmalom Rt. teleknyelvet kapcsolásban burkoltan súlyos rágalmakkal illeti városunk polgármesterét. Polgármesterünk sajtópórti indít a „Temesvári Hírlap” cikkírója ellen és nevezett lap hoz ma a következő helyreigazító közleményt küldte:

„Az 1914. j. c. 20-ára való hiva. közléssel kérem, hogy az 1918. évi március 28-án megjelent lapjuk közgazdasági rovatában a malomtröszt nyereségei cím alatti közleményükre vonatkozó alábbi helyreigazító nyilatkozatot legközelebb megjelent számukban közölni szíveskedjék:

Nem felel meg a valóságnak a közlemény azon állítása, hogy az Első Budapesti Gőzmalom Rt. által alapított Első Székesfehérvári Gőzmalom Rt. Székesfehérvár szab. kir. vérostól

ingyen telket kapott, mert a város törvényhatósági bizottsága a szóban forgó részvény-társaság részére szükséges telket, mely a város külterületén fekszik, részint 10 ten. kénti 2 K, részint 1 ölenkénti 4 K egységárban engedte át.

Nem felel meg a valóságnak az, hogy az építési telket a város polgármestere és a tanács engedte át, mert törvényhatósági város ingatlanának elidegenítésére a törvény értelmében csakis a városi törvényhatósági bizottság joga volt s a jelen esetben is ezen bizottság adta el a szóbanforgó telket.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a város polgármestere a részvény-társaságnak ingyen telket felajánlott.

Nem felel meg a valóságnak ezekből folyólag a közleményben foglalt azon állítás, hogy az Első Székesfehérvári Gőzmalom Rt. részére a városi tanács és polgármester telekpolitikázást követelt el.

Dr. Saára Gyula polgármester.

HÍRLEK.

— Április 11. a szokásos ünnepi körletek között folyt le. A székesfehérvári városi tanács ünnepi körletek között folyt le. A székesfehérvári városi tanács ünnepi körletek között folyt le. A székesfehérvári városi tanács ünnepi körletek között folyt le.

— Az oltagregylet imádási órája vasárnap délután öt órakor lesz a szeminárium templomban. Ugyanazon nap reggel 7 órakor a sz. mise az oltagregylet elő és elhunyt tagjairól. A délutáni szentsegimádást sz. beszéd előzi meg; a sz. beszéd után félóra csendes imádás, majd pedig lírária követezik. Mint már közöltük, ezental az oltagregylet ajtosságára mindig a hónap második vasárnapján leszén.

— Emelik a vízdíjat. Tegnap tárgyalta a vízvezeték felújítás gálo bizottság a vízműtelep zárásamását. A zárásamását a mult esztendőről az üzemi deficit állapotot meg. Ennek következtében a bizottság javasolja a vízdíjnak 20% való emelését.

— Hivatos órák a városi házban máj 12-én kezdve Dr. Saára Gyula polgármester rendelete folytán d. e. 8-12-ig és d. u. 2-5-ig.

— Halálhír: Özv. Koronczay Imréné szül. Szendrey Mária folyó hó 10-én elhunyt. Temetése ma d. u. 3 órakor lesz a Rákóczy u. 7. sz. gyászházban. Az elhunyt baba Koronczay doktor édesanyját gyászolja.

— Műkedvelő előadás. Akiiket a háború legszörnyűbb módon sújtott le, akiket elrabolta a fényes nap világszágát a jószágok élet ezerele szörnyűjé, azoknak világtalan életébe a szeretet szövetke hoz fényt. Kedves és megható példáját adta ennek Sárkeresztyon egy új társaság, amely szindarabot adtatán elő megnyitotta a jóteknység esztényét. Az előadás lelke Boddy Lujza urleány volt, a ki betanította a „Muszka völgyégy” című alkalmi darabot. Az előadás husvétéhojén folyt le. Az előadók Tuba Annus és Terike, Kiss Rózsi, Csete Lidike, Arnstein Kató, Nagy Mihály, Somi József, Varga István, Eger István, egyből-egybesen megállták helyüket s a teljesen megtelt nézőter körönöste mindvégig nagyzerden mulatoit a sikerült játekon, amelyet követezőre kétszer meg kellett ismételn. Az előadás sikerének hőmérője a 808 K bevétel volt, amelyből a kiadók leszámitása után 441 K 70 fillér jut a vnk katonák javára. A rendezőség hálás köszönetet fejezi ki Kiss János és Bartos József pénztárosoknak lel. ismeretes ügy buzgalmykért.

— A népszövetség ez évi 3-ik füzetének kiadása vasárnap d. e. fél 11 órakor a szeminárium földszinti helyiségében lesz. Tagdíjak melöbb beszoigaltatandók.

A kiállítás és a liszt minősége. Nemrégiben jelent meg az a rendelkezés, amely utasította a malmozt, hogy a búzát 80 százalék helyett 84 százalék erejűg őröljék le. A közelmúltban miniszter rendelkezése folytán ugyancsak annak idején csak a kenyérliszt őrlése változott jelentékenyebben, a mennyiben 40 százalék helyett most 44 százalék kenyérlisztet kell kiőrölni az őrlés alá veti búzamenyiségéből. A tisztalított az őrlés alá veti búzamenyiség összes súlyának 19 százaléka erejűg kell kiőrölni 20 százalék helyett, a földlisztet pedig 21 százalék erejűg 20 százalék helyett úgy hogy a teszt- és földlisztet nem változott a típus.

Melegben ajánljuk hereszény testvéreink figyelmébe. „A Sajtó” című havonként megjelenő kiadvány új száma. Ára 10 fill. Kapható a következő helyeken: Horváth és Rónai papírkereskedésben Kossuth-utca; Vadász trafik, Deák József Budai-ú. Várkörül sarkán; Mikó nővérek Szegény u.

Országgyűlési képviselő választók névjegyzéke. A központi választmány által Fehérvár város jövő évi képviselő választóinak névjegyzékére delegált küldöttek munkájukat befejezték. Ennek felülvizsgálata illetve hi tellesztése a központi választmány folyó hó 12-én d. u. 3 órakor ülést tart. Ez az ülés fogja megállapítani Fehérvár országgyűlési képviselőválasztóinak jövő évi ideiglenes névjegyzékét.

Megkímélt Rómát a repülő-támadásoktól. Luganóból jelenik, hogy a „Veneto” szerint egy semleges állam követte azt a köztételt a Szentszéknek, hogy Rómát a központi hatalmak, a papára való tekintettel, mindenkor meg fogják kímélni a repülő-támadásoktól.

A városi vízműtelep zárás-matadása. A városi vízvezeték és csatornázási üzem felügyelő bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a víz és csatornázás 1917 évi zárás-matadását, valamint a vízművek alkalmazottjainak a családok pótlék élvezete tekintetében a vonatkozó belügyminiszteri rendelkezés értelmében való csoportokba osztását tárgyalta.

Hirdetmény. Folyó 1918. évre a házberadó és házostályadó kivétel és a kir. pénzügyigazgatóság által érvényesítve lévén, ezen adónemekről összeállított listák a városi adóügyi számvevőség (Városház, földszint 9. sz.) hivatalos helyiségében i. é. április hó 11. napjától április hó 18. napjáig bezárólag terjedő 8 napi közszemlére kiitének, hol azok mindenki által betekínthetők.

Hadi és hadikölcsön biztossága. A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatalának ellenőrzése alatt álló Magyar Orsz. Biztosító Intézet Rt. fejezmegyei központja, amely a hadi jótékony célú hadi és hadikölcsönbiztosítást Székesfehérvár és Fejermegye területére irányítja, gyors és nagy fejlődése által kényszerítve a városi hatóságok katonai ügyosztály hivatalos helyiségében volt hivatalát Várkapu utca 14. sz. (Általános Bank és Takarékpénztár épülete) helyezésre át. A központ Kelemen Béla lapszerkesztő vezetésével a közfelfűvésben kibocsátásra kerülő VIII. hadikölcsön alkalmából az

egész vármegyét felelő intenzív és rendszeres hadikölcsönbiztosítási akciókat indít, amelyek szervezési munkálatai már folyamatban vannak. A hadikölcsönügyszervezés eredményét illetően, mint nemzetgazdasági, szociális és emberbaráti szempontból egyaránt nagyfontosságú akcióban a központi vármegeyén és városunk közgazdasági, katonai és polgári hivatalainak és hatóságainak egész tetretekészsége fogja támogatni és így már eleve biztosítva vannak azok a feltételek, amelyek az akció nagy sikerét vannak hivatva előmozdítani.

A svéd fonópapíros behozatala. A Pamukközpona a kormány engedélyével olyan írtel, meli megállapodást kötött, hogy tonnáként 1700 K áron összesen 6000 tonna svéd nátroncellulózist kötött le a hazai ipar számára. E cellulóz a Rózsabenyi cellulóz és papírgyárról 600 tonnát, az Első magyar papírgyárról 900 tonnát kapott előfizetésre. A svéd nátroncellulózis szállítmányok nagyrésze már megérkezett az egyes gyárakba.

Papírból készült nyári cipők. Egy osztrák cipész szaklap arról is hírt, hogy legköze ebből a cipőgyártásba is bevonul a papír. Egyenlőre csak öcsöbbs fajta cipők előállításáról lehet szó, mert a papírszövetből és fátalppal készült cipők külső alakja sok kívánni valót hagy fenn. Arra számíthatnak azonban, hogy rövid időn belül sikerül majd cipőfelsőrésze olyan papírszövetet gyártani, hogy az ilyen módon készült cipők nyáron a tehetősebb osztály igényeit is ki tudják elégíteni.

Adomány. Prohászka hadiárva-háza Rózsika 5 K. adott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóismerősök és rokonok kik felelhetetlen jó férjem végfűszelése-gadásán megjelenteni sziveskedtek, fogadják ezután hálás köszönetünket *Oz. Gubacska Jánosné és gyermekei.*

Szept. májtot pórsene. A tisztaság ápolására biztos hatás szer: „Korona tejkrém” (ezelölt Crème de Laktine), mely párcsóni használat után: sz arcóbánsónimávrá és hóhéhré teszi. Egy kis tégely 2 K. Nagytégely 4 K. A tégelyeket 20 fillérrel visszaveszi. Kapható: Szűts Róbert gyógyszertárban.

Székesfehérvári közp. szeszifűző szövetkezet iródját. Távirat utca 6. szám alá helyezte. Telefon 287.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: Bassermann áll az Apollóban. Pénteken, szombaton és vasárnap mutatja be az Apolló színház Albert Bassermann főszereplésével „A ghetto gyermeke” című filmdrámát, mely egy karrier történetét és olajmesterei vonásokban. Az idei szezon kimagasló eseménye ez a kinematografiai mestermű, mely valóban a szenzáció királyát hat. A fővárosban rendkívül nagy sikert ért el s bizonyára nálunk is osztatlan letetszést fog aratni. Előadások közt napokon fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Köhögés ellen kitűnően bevált készítség a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.85 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly kórház térszékesfehérvárban.

Segélyfizetés.

A hadhívonultak családtagjainak járó segély fizetési sorrendje 1918. április hóra.

15-én hétfőn d. e. 8-9 óráig, 9-10-ig Balog, Bakos, Bog-nar, Boda, 10-11-ig a többi B. d. u. 2-3-ig C, D, 3-4-ig E, 16-án kedden d. e. 8-9-ig F, 9-10-ig G, 10-11-ig Horváth, Hajasz, d. u. 2-4-ig a többi H. 17-én szerdán d. e. 8-9-ig I és J, 9-10-ig Kovács, Kocsis, 10-11-ig Király, Kiss, Kőszegi, Kaudt d. u. 2-4-ig a többi K betű.

18-án csütörtökön d. e. 8-9-ig L, 9-10-ig Molnár, 10-11-ig Mayer, Makk, Máté, Mikó, d. u. 2-4-ig a többi M betű.

19-én pénteken d. e. 8-9-ig Nagy nemot, 9-10-ig a többi N, 10-11-ig Pap, Paikovicz, Pintér, Polcer d. u. 2-4-ig a többi P, 4-5-ig R.

20-án szombaton d. e. 8-9-ig Simon, Somogyi, Süveges, Swarz 9-10-ig Samics, Stigler, Susánszki 10-12-ig a többi S. d. u. 2-3-ig Szalai, Szabó, Szegfű, Szép, 3-4-ig Szilágyi, Szűcs, Sziksz, Szijjártó, Szilasi, 22-én hétfőn d. e. 8-10-ig a többi Sz, d. u. 2-3-ig Takács, Tóth, Tóka, 3-4-ig a többi T. 23-án kedden d. e. 8-9-ig Varga, Vég, Weisz, 9-10-ig Virág, Vintói, 10-11-ig a többi V, 11-12-ig Z.

Székesfehérvár, 1918. április 10.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármestere-től. 4032/1918. szám.

Hatósági hirdetés.

A „Pile” cukornak 7602/1917 számú határozatomban megállapított nagykereskedői és kiskereskedői árat április hó 5-től kezdődő hatállyal újabb intézkedésekig Székesfehérvár szab. kir. város területére megváltoztatott és ezen cukorfaj-nak nagykereskedői árat kg-ként 2 K. 30 fillérben, kiskereskedői árat pedig kg-ként 2 K. 64 f.-ben állapítottam meg. Székesfehérvár, 1918. április 10. Dr. Saára Gyula polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseikért 10 szög 1.50 kor., azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő. Két jobb fiut tölőfogóknak április hó 15-én felvesz a Szkvizgyár, Palotai utca, 2. sz. Egy csoportot kisasszonyi keres rögön belépésre, Szűts Róbert gyógyszerész. Nagyoth mennyiségű tölgyfa-karót ajánlhatunk tagjainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt eljogadunk. Székesfehérvári Hitelszövetkezet.

Székesfehérvár szab. kir. város hatóságától. 4139/1918. szám.

Hirdetmény.

Az ebek bejelentéséről. Székesfehérvár szab. kir. város ebtartási szabályrendeletének 6 §-a alapján az ebadó követeése céljából minden eb birtokosa köteles volt, a birtokában levő és a szabályrendelet értelmében adó alá vetendő ebet, sajátkezűleg aláírt bejelentési lapon 1918 évi január hó 1-től 31-ig, az adóügyi számvevőségnél — földszint 5 sz. hivatalos helyiségben bejelenteni.

Mivel a folyó évi bejelentés, az előző évek bejelentéseivel szemben csökkenést mutat, Székesfehérvár szab. kir. város tanácsának felhatalmazása alapján az adóügyi számvevőség ujjolag felhívja az ebtulajdonosokat, hogy a birtokukban levő és eddig be nem jelentett ebeket 1918 évi április hó 10-től, május hó 10-ig annál inkább is jelentsek be, mert a szabályrendelet rendőri természetű rendelkezései és tilalmi ellen-vétők, ha cselekményük vagy mulasztásuk nem büntetett vagy vétség — kihágást követnek el és amennyiben nem a törvény alapján büntetendők, ezen szabályrendelet alapján 100 koronájig terjedhető pénzbüntetéssel; behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárással büntet-tetnek.

Székesfehérvár 1918. április 9. A városi adóügyi számvevőség.

Urania-színház

Péntek, szombat, vasárnap április 12, 13 és 14-én Magda Sonja főszereplésével **Az asszonyért** dráma 5 felvonásban. Előadások kezdete köznapokon fél 7 és fél 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap április 12, 13 és 14-én A kinematografia mesterműve **A ghetto gyermeke** Karrier-történet 4 felvonásban. Albert Bassermann főszereplő. Előadások: pénteken és szombaton fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.